

Heerlen

Raadsvoorstel

Heerlen,
31 maart 2026

Vergadering
gemeenteraad
Heerlen

Onderwerp

Adviesrecht raad aanvraag realiseren van transportverdeelstation aan de Schandelermolenweg perceel 1256.

Datum
raadsvergadering
20 mei 2026
Documentnummer
738982

Inleiding/aanleiding

Adviesrecht van de raad

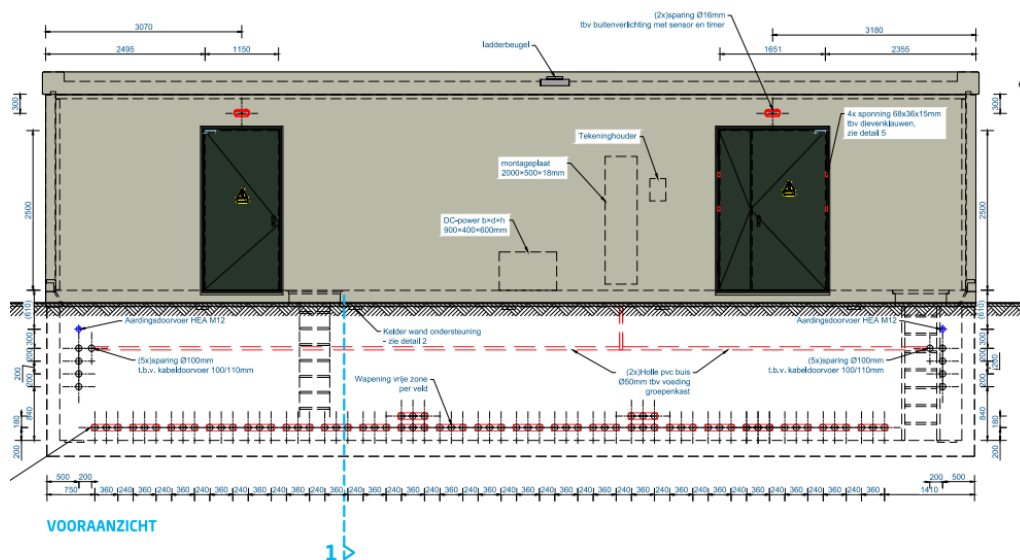
Uw raad heeft op basis van de artikelen 16.15a en 16.15b van de Omgevingswet de bevoegdheid om gevallen aan te wijzen waarbij u bindend advies kunt geven. Dit advies kan worden gegeven bij aanvragen voor een omgevingsvergunning die niet passen in het omgevingsplan (buitenplanse omgevingsplanactiviteit). Op 21 december 2022 heeft uw raad besloten om bij de aangewezen initiatieven gebruik te maken van het bindend adviesrecht. Op dit moment ligt een aanvraag voor van Enexis Netbeheer B.V. voor het realiseren van een transportverdeelstation. Dit betreft een bouwwerk voor een infrastructurele voorziening, in de vorm van een nutsvoorziening voor het verdelen van elektriciteit over langere afstanden. Door uw besluit van 21 december 2022 is het bindend adviesrecht van toepassing op dit initiatief. Middels dit voorstel vragen wij uw advies of dit bouwwerk op deze locatie wenselijk is.

Agendapunt

De aanvraag

Enexis Netbeheer B.V. heeft op 27 februari 2026 een aanvraag omgevingsvergunning ingediend met het kenmerk Z2026-00000911 voor het realiseren van een transportverdeelstation aan de Schandelermolenweg (perceel 1256) te Heerlen.

Een TVS (ook wel 'schakelstation') zorgt ervoor dat elektriciteit over langere afstanden wordt verdeeld. Het TVS is een betreedbaar en compact 10 Kv-station. Het station heeft een oppervlakte van 57,88 m². Rond het station is ruimte nodig voor de stroomkabels. Ten behoeve van de realisatie zal de aankoop van de benodigde grond nog plaats vinden, dit betreft in dit geval geen gemeentelijk eigendom maar gronden van Vista college.

Vooraanzicht TVS

Om netcongestie te voorkomen moet een locatie voor een nieuw te bouwen TVS in dit gebied gezocht worden. In samenwerking tussen de gemeente en Enexis zijn verschillende locaties voor dit TVS besproken. De locatie aan de Schandelermolweg is uiteindelijk het beste alternatief gebleken.

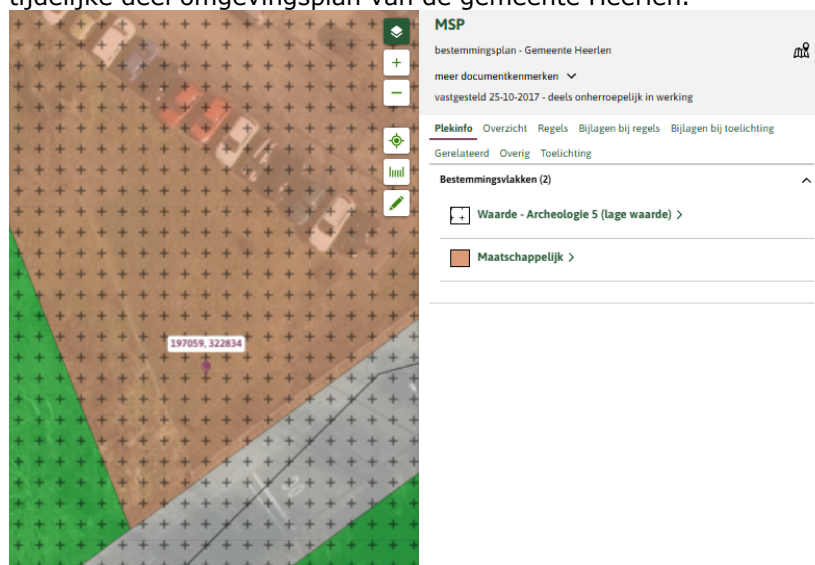
Locatie nieuw TVS

Planologische situatie

Tijdelijk Omgevingsplan Heerlen, onderdeel 'MSP'.

De planlocatie is gelegen in bestemmingsplan 'MSP' (vastgesteld 25-10-2017) op gronden met de bestemmingen 'Maatschappelijk' en de dubbelbestemming 'Waarde -Archeologie 5

(lage waarde)'. Verder geldt het facetbestemmingsplan 'Stedenbouwkundige bepalingen Heerlen'. Deze bestemmingsplannen zijn per 1 januari 2024 onderdeel geworden van het tijdelijke deel omgevingsplan van de gemeente Heerlen.

Uitsnede plankaart

Op grond van de bestemming 'maatschappelijk' zijn deze gronden bestemd voor maatschappelijke voorzieningen. Het plaatsen van een transportverdeelstation is op grond van deze gebruiksregels niet toegestaan daar dit niet als maatschappelijke voorziening aangemerkt kan worden. Verder mag er enkel gebouwd worden ten behoeve van deze bestemming en uitsluitend binnen het bouwvlak, de aanvraag is hiermee in strijd.

De aanvraag van Enexis past niet binnen de gebruik- en bouwregels van het bestemmingsplan. Ten behoeve van deze aanvraag kan enkel buitenplannen worden afgeweken. De aanvraag wordt daardoor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa). De bopa ziet op zowel het strijdige gebruik als de strijd met de bouwregels.

Verder is er een omgevingsvergunning nodig voor een uitweg. Deze aanvraag zal separaat van onderhavige aanvraag ingediend worden.

Waar ziet het adviesrecht van de raad op?

Uit het besluit dat uw raad genomen heeft inzake het bindend adviesrecht blijkt dat bopa's waarbij sprake is van over het toevoegen van een infrastructurele voorziening met een bebouwingsoppervlakte groter dan 50 m² aan uw raad ter advies voorgelegd moeten worden. Onderhavige aanvraag om een buitenplanse omgevingsplanactiviteit ziet op:

1. Het bouwen van een gebouw ten behoeve van een infrastructurele voorziening in de vorm van een nutsvoorziening voor het verdelen van elektriciteit over langere afstanden groter dan 50 m².
2. Het strijdig gebruiken van gronden binnen de bestemming 'maatschappelijk' als transportverdeelstation.

Onderdeel 2 is niet benoemd als een situatie waarop het bindend adviesrecht van toepassing is.

Uw raad wordt dan ook verzocht om enkel advies uit te brengen met betrekking tot het bouwen van het gebouw.

Afhandeling van de aanvraag om een omgevingsvergunning

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heerlen is bevoegd gezag om te beslissen op een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Het college kan in onderhavig geval de omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit verlenen wanneer uw raad positief adviseert en voldaan wordt aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Na een positief raadsadvies zal de aanvraag verder beoordeeld worden. Wanneer blijkt dat niet aan een evenwichtige toedeling van functies wordt voldaan dan is het college genoodzaakt om de aanvraag te weigeren.

Kader

Met het realiseren van transportverdeelstations wordt, in het kader van de energietransitie, invulling gegeven aan de noodzaak om netcongestie te voorkomen en de capaciteit van het elektriciteitsnet te vergroten.

Kernthema

Ruimtelijke ordening

Bevoegdheid

De gemeenteraad is bevoegd om bindend advies te geven op grond van artikelen 16.15a en 16.15b Omgevingswet.

Voorstel

1. Positief te adviseren op het verlenen van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit voor het realiseren van infrastructurele voorziening in de vorm van een nutsvoorziening voor het verdelen van elektriciteit over langere afstanden op de locatie Schandelermolenweg perceel 1256.

Argumenten

1.1 Uit de adviezen die tot dusver zijn afgerond blijkt vooralsnog dat de aanvraag voldoet aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

1.1a Vanuit stedenbouwkundig oogpunt is de locatie geschikt.

Deze locatie is het meest geschikt geacht omdat het niet binnen zichtlijnen in de parkstructuur geplaatst wordt en omdat er geen groen verwijderd hoeft te worden. Daarnaast ligt de locatie net buiten de groenblauwe landschapszone, waardoor verdere inpassing of compensatie niet nodig is. Ook blijft er, door plaatsing aan de rand van het perceel, een aaneengesloten deel van het perceel over, waardoor dit makkelijker te (her)ontwikkelen is in de toekomst.

Voor plaatsing op deze locatie zijn eerder een aantal voorwaarden meegegeven, waar aan voldaan wordt:

- Het station dient haaks op de weg geplaatst te worden: Vanaf de straat en vanaf de woningen aan de overkant is dan zicht op de korte kant van het station. Zoals op onderstaande afbeelding te zien is, wordt aan deze voorwaarde voldaan.
- Het station dient groen ingepast te worden. Het station staat grotendeels achter groen, alleen via de onderbreking in het groen is het station nog zichtbaar. Dit kan ingepast worden middels een haag langs of in plaats van het bestaande hekwerk. Hiervoor is een inpassingsplan gemaakt (zie onderstaande afbeelding).

Inpassingsplan

1.1b De landschappelijke impact is beperkt.

Na een intensieve zoektocht met Enexis is het station op de voorkeurslocatie terechtgekomen. Deze locatie zorgt ervoor dat het station buiten de zichtlijnen van de parkstructuur blijft en dat er geen groen hoeft te worden verwijderd. Het station ligt grotendeels achter bestaand groen en is alleen zichtbaar via een onderbreking daarin. De locatie bevindt zich net buiten de groenblauwe landschapszone van de provincie, waardoor op basis van de provinciale verordening geen verplichting geldt voor aanvullende inpassing of compensatie. Desondanks heeft de gemeente gevraagd om het station groen in te passen. Hiervoor is een inpassingsplan opgesteld.

1.2 Een nieuw transportverdeelstation is noodzakelijk om netcongestie te voorkomen.

Om de toekomstige netknooppunten in het middenspanningsnet (10 kV) op te lossen zijn nieuwe transportverdeelstations nodig. Zonder deze nieuwe stations zullen congestie (tekort aan transportcapaciteit) en spanningsproblemen in het verzorgingsgebied ontstaan. De gevolgen zijn groot, namelijk dat er geen nieuwe klantaansluitingen mogelijk zijn en bestaande klantaansluitingen geen uitbreiding kunnen krijgen.

Ook in Heerlen is verzwaring van netcapaciteit nodig om netcongestie te voorkomen en nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken, daarom is een nieuw station noodzakelijk.

1.3 Omwonenden worden geïnformeerd alvorens wordt overgegaan tot plaatsing van het TVS.

Het voorliggend plan is geen activiteit waarvoor de gemeenteraad participatie verplicht heeft gesteld. Wel zijn er in de privaatrechtelijke overeenkomst die gesloten is tussen de gemeente en Enexis afspraken gemaakt over hoe er wordt omgegaan met participatie bij de plaatsing van dergelijke stations. Uitgangspunt is dat omwonenden worden geïnformeerd. In dit geval gaat Enexis de buurt middels een informatiebrief informeren alvorens het station wordt gebouwd.

Tegenargumenten en risico's

1.1 De realisatie van het transportverdeelstation kan leiden tot negatieve visuele impact voor de directe omgeving.

Ondanks de zorgvuldige locatiekeuze en de voorgestelde groene inpassing, kan de plaatsing van het transportverdeelstation door omwonenden alsnog worden ervaren als een aantasting van het straat- en landschapsbeeld. Met name vanuit nabijgelegen woningen kan het station (deels) zichtbaar blijven, wat kan leiden tot bezwaren.

Kosten en dekking

Voor het behandelen van een aanvraag brengt de gemeente leges in rekening.

Communicatie

Alvorens het nieuw te bouwen TVS wordt gerealiseerd, zal Enexis omwonenden informeren middels een informatiebrief.

Evaluatie

N.v.t.

Planning, procedure en uitvoering

Na een positief raadsadvies zal de aanvraag verder beoordeeld worden. De uitkomst van uw advies zal gedeeld worden met de aanvrager.

Bijlagen

- Aanvraag omgevingsvergunning
 - o *verzoekpdf-2026022701238*
 - o *verzoekpdf-2026022701238-001*
 - o *verzoekpdf-2026022701238-002*
 - o *verzoekpdf-2026022701238-003*
- Bij de aanvraag behorende stukken:
 - o *2025EN00362- ENX - TVS Heerlen Schandelerboord - v1- Luchtfoto*
 - o *Bestektekening*
 - o *Inpassing Schandermolenweg met haag*
 - o *Flyer transportverdeelstation juni 2024 def*

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de burgemeester,

de secretaris a.i.,

drs. R. Wever

drs. R. van Wuijtswinkel

Heerlen

Pagina 7 van 7

Raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.

documentnummer ;

gezien het advies van de raadscommissie;

besluit:

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de voorzitter,

de griffier,

drs. R. wever

drs. T.W. Zwemmer